

Četiri decenije „hrabrog novog sveta“

Prvi Fest, pod podnaslovom *Hrabri novi svet*, otvoren je 8. januara 1971. u Domu sindikata projekcijom filma *Meš* Roberta Altmanna. Zamišljen kao godišnji presek najboljih filmova sezone, Beogradski međunarodni filmski festival - Fest - izrastao je u jednu od značajnijih filmskih smotri i postao jedan od glavnih događaja u kulturnom životu Beograda, uz koga su odrasle mnoge mlade generacije.

Ono što ga je krasilo svih proteklih godina jeste činjenica da je bio širom otvoren za sve kinematografije sveta, i za sve relevantne autore, ali i filmove koji se neće naći na bioskopskom repertoaru. U istoriju festivala upisani su i mnogobrojni veliki svetski glumci i reditelji koji su tokom 37 izdanja bili gosti festivala - Marčelo Mastrojani, Harvi Kajtel, Liv Ulman, Bernardo Bertolucci, Sofija Loren, Robert de Niro, Piter Fonda, Denis Hoper, Mikelandelo Antonioni, Džoni Dep, Miloš Forman, Frensis Ford Kopola, Federiko Felini, Džim Džarmuš, Katrin Danev, Piter Justinov, Vim Venders, Abaz Kjarostami, Hana Šigula, prethodno pomenuti autori Rafelson, Šlendorf, Rasel...

Na svoj 40. rođendan, od 19. do 28. februara 2010. biće održan 38. Fest, sada pod sloganom *Ohrabruje!* u Sava centru, Dvorani Kulturnog centra Beograda i u Kinoteci.

Divne kosti

Miroljub Vučković, dugogodišnji selektor i umetnički direktor Festa

Festival otkrivanja, osvajanja i usvajanja novog izraza

● Čime to „ohrabruje“ ova godišnja Festova selekcija?

- Usmerenje Festa je ka budućnosti: da uvek predstavlja novo, da podrži ono što je danas nepoznato, što će biti odomaćeno i u skoroj budućnosti prihvaćeno kao podrazumevajuće dobro.

Ohrabruje činjenica da su mnogi značajni reditelji napravili nove filmove i da ih Fest u ovom momentu donosi gledaocima: filmove Vernera Hercoga, Larsa fon Trira, Martina Skorsezea, Žaka Riveta, Karena Šahnazarova, Klinta Istvuda, braće Koen, Anga Lija... novi film Romana Polanskog *Pisac iz senke* koji razrađuje, unapređuje poznate, ali uzbudljive elemente iz njegovih ranijih filmova (*Stanar*, *Kineska četvrt*, *Corsokak*) i daje im novu dimenziju.

Fest 2010, takođe, predstavlja nove filmove mladih reditelja, čija pojavljivanje i slava koincidiraju sa njihovim prepoznavanjem na programima Festa poslednjih desetak godina: Alekseja Balabanova, čiji film *Morfijum* otvara ovogodišnji festival, Toda Solonca, koji je snimio *Kako smo preživeli rat*, aktivan nastavak kultnog filma *Sreća*, uznemirujući film Džesike Hausner *Lurd*, Hirokazu Kore-Eda i njegov film *Lutka na naduvavanje*, *Iskasapljen* Briljanta Mendoze, *Osveta* Džonija Toa, *Žene bez muškaraca* Širin Nešat... da se koncentrišem na prostor Azije.

U vezi s Azijom, Fest donosi tri filma iz Indije i prvi put u mnogo godina, film iz Pa-

Ivana Matijević

OGLEDALO (PODRŠKE)

kistana - *Ramšand Pakistanac*, kao i film *Duga noć* iz Sirije. I to dobre filmove, ne da bi bio povećan broj „zemalja učesnica“.

● Šta je ono na šta ste vi kao umetnički direktor festivala želeli da stavite akcenat i šta biste preporučili ili izdvojili za publiku Festa?

- Festov takmičarski program, *Evropa van Evrope* sadrži osam odličnih filmova, uključujući *Flešbek*, debi Aleksandra Jankovića, „izraelski kvartet“ - program *Zimske pomorandže* u fokus stavlja najznačajnije filmove proizvedene u visokokvalitetnoj i u svetu veoma prisutnoj kinematografiji Izraela, uključujući venecijanskog pobednika, film *Liban* Samuela Maoza. Program dokumentarnih filmova *Činjenice i slagalice* prikazuje dve svetske premijere - *Na granici* Žarka Dragojevića i *Centar za pranje* filmova Srđana Kneževića, kao i *Videokratiju* Erika Gandinija, svojevrsan pogled na berluskonijevski svet... Svakako da posebno ističem film *Prorok* francuskog režisera Žaka Odijara, po mom mišljenju, najbolji film prošlogodišnjeg Kanškog festivala.

● Kako vidite budućnost ovog festivala?

- Festival posvećen domaćoj publici, festival koji učvršćuje svoje industrijsko čvorište - projekat B2B, festival otkrivanja, osvajanja i usvajanja novog jezika (izraza), festival dijaloga i preplitanja stvaralačkih izraza (film-likovno-nove tehnologije), festival koji pruža pravo mesto domaćim stvaraocima u kontekstu međunarodne scene - svojevrsno ogledalo (podrške).

Pohodili Fest

Robert de Niro

Federiko Felini

Piter Fonda i Denis Hoper

Posebno izdanje lista Danas posvećeno 38. Festu koji se otvara večeras

Darijan Mihajlović, član Gradskog veća zadužen za kulturu

Fest je beogradski brend

Zlatija Vuković
JUČE, DANAS, SUTRA

Fest je jedan od oslonaca beogradske i srpske kulture, posebno kinematografije, u smislu vrhunskih manifestacija u ovdašnjoj kulturi, ali i u smislu svake vrste podstreka razvoju domaćeg filma, a posebno i kvalitetnom uvidu publike u savremeni svetski film. Kao i Bitef, Bemus, Sajam knjiga... i Fest je pravi beogradski brend - objašnjava Darijan Mihajlović značaj Festa za Beograd.

● **Šta je Fest bio nekad, a šta sada predstavlja?**

- Pre četiri decenije, u svoja čuvena prva dva-tri izdanja - najlepší izlog Titove politike - ali na zadovoljstvo i „strašnih“ gostiju i ovdašnje publike. Poslednjih šest-sedam godina, od kako se ovim festivalom bavi novoformirana ustanova grada Beograda - Direkcija Festa - on je uspešno povratio neke od svojih najboljih osobina: ogromnu posećenost, standardan kvalitet programa, skoro besprekornu profesionalnu organizaciju. Neke, naravno, i nije, ali dobio je i određene nove kvalitete.

● **Šta Beograd planira u pogledu ove manifestacije?**

Foto: Stefan Šavlić

Pre četiri decenije Fest je bio najlepší izlog Titove politike, ali na zadovoljstvo i „strašnih“ gostiju i ovdašnje publike: Darijan Mihajlović

- Grad Beograd, i pored krize koja nas je sve zadesila, namerava da nastavi sa produkcijskim marketom, da Fest ostane festival filmova koji uglavnom ne dolaze u distribuciju, tako da Beograđani imaju priliku da vide desetine filmova koji predstavljaju najbolje iz svetske kinematografije.

● **Koliko je Beograd učestvovao u ovogodišnjem Festu, pre svega, finansijski?**

- Grad je iz budžeta za ovogodišnji Fest izdvojio osam miliona dinara, čak tri manje nego protekle godine! Naravno, aktivnošću same Direkcije Festa - on je obezbedio sponzore, brojne pratnerske usluge iz inostranstva i naše sredine uz minimalne cene, te će učešće budžeta grada Beograda u ukupnim rashodima 38. Festa biti samo nešto više od 30 odsto. Uveren sam, opet, da i organizatorima i publici i srpskoj kinematografiji, osnivačka uloga grada Beograda donosi neke druge kvalitete, često značajnije i od samog novca.

● **Šta Beograd dobija od Festa?**

- Više od 100.000 zadovoljnih gledalaca godišnje, detaljne informacije i uvid u najveći deo najkvalitetnije nove svetske filmske produkcije, kontakt sa gostima festivala iz inostranstva...

38FEST10 - izbor filmova

TAKMIČARSKI PROGRAM

Evropa van Evrope

U takmičarskom programu *Evropa van Evrope* ustanovljenom pre tri godine, nagradu *Eritrocit* (skulpturu Nikole Pešića) dodeljuje međunarodni žiri. Darodavac umetničkog dela je *Politika*. Prvi pobednik programa *Evropa van Evrope* bio je film *Da bi dospao u raj, prvo umri!* Damšeda Usmonova, godine 2008. je to bio film Kristijana Milića *Živi i mrtvi*, a prošle godine pobedio je film *Poklon za Staljina* reditelja Rustema Abdraševa.

U ovogodišnjoj konkurenciji nalazi se osam filmova: *Jafa* Kereana Jedaje (Francuska, Izrael, Nemačka), *Melodija za ulični vergl* Kire Muratove (Ukraina), *Granica* Arutjuna Hačatrijana (Jermenija, Holandija), *Ljudi na mostu* Asli Ezge (Turska, Nemačka, Holandija), *Metastaze* Branka Šmita (Hrvatska), *Buben*, *Barban* Alekseja Mizgirjeva (Rusija), *Živ Artana* Minarolija (Albanija, Austrija, Francuska) i *Flešbek* Aleksandra Jankovića (Srbija).

Filmovi takmičarskog programa premijerno se prikazuju u Dvorani Kulturnog centra u terminu od 20.30, a repriziraju u istoj dvorani u terminu od 11.30. Članovi ovogodišnjeg žirija su Alisa Simon - filmska kritičarka, Labina Mitevska - glumica i Du-bravka Lakić - filmska kritičarka.

PROGRAM HORIZONTI

Hip-hop uz muziku sa majušnih zvučnika

Britanski film *Akvarijum/Fish Tank* (2009) govori o tinejdžerki (Keiti Džarvis u ulozi Mije) koja odbija da se njen život pretvori u kretanje u krugovima. Željna ljubavi i pažnje, uz pomoć plesa nosi se sa odrastanjem u siromaštvu. Glavna glumica ovog filma koji je osvojio nagradu žirija u Kanu regrutovana je za film kada su je agenti videli kako se, čekajući voz, svada sa dečkom. **Projekcije u SC - 24. (19.00) i 25. februara (11.00).**

Erotična rapsodija

Poslednji film Larsa fon Trira, u kome igraju Viljem Defo i Šarlota Gejnzborov, publika i kritika burno su dočekali, a reditelj ga je ocenio kao najznačajniji u svojoj karijeri. U ovoj psihodrami o ožalošćenom paru koji traga za spokojem, muškarac i žena otkrivaju mračniju stranu prirode oko sebe i u sebi. Za ulogu žene koja je psihički obolela nakon gubitka deteta, Šarlota Gensbur dobila je nagradu za najbolju glumicu na festivalu u Kanu.

Iako je *Antihrist/Antichrist* (Danska, 2009) izavao brojne rasprave zbog poruka koje šalje, Lars fon Trir kaže da iza ovog filma ne stoji nijedan sistem morala niti bilo kakve moralne pouke. Tema je, kao i u njegovim ranijim filmovima, priroda, ali na mnogo intimniji način. **Projekcije u SC - 20. (22.00) i 21. februara (13.30).**

Liban

Antihrist

Iz knjiga na veliko platno

Filmovi *Divne kosti/The Lovely Bones* (2009, SAD) i *Zatvoreno ostrvo/Shutter Island* (2009, SAD), stižu paralelno sa Festom i u knjižare posredstvom kuće *Čarobna knjiga*.

Zasnovan na bestseler romanu Alis Sibold, a u režiji oskarovca Pitera Džeksona, film *Divne kosti* bazira se na priči o Suzi Samon koja je imala tek 14 godina kada je, decembra 1973. ubijena na povratku iz škole. Nakon smrti, ona posmatra svoju porodicu dok je njen ubica na slobodi. Zarobljena u čudesnom i misterioznom prelaznom svetu, Suzi će shvatiti da mora da izabere između želje za osvetom i žudnje da se njeni voljeni oporave i nastave normalno da žive. Glume Mark Valberg, Rejčel Vajs, Suzan Sarandon, Stenli Tuči i Sirša Ronan u ulozi Suzi Samon. **Projekcije u Sava centru - 19. (22.00) i 20. februara (13.30).**

S druge strane, oskarovac Martin Skorseze predstavlja adaptaciju mračnog romana *Zatvoreno ostrvo*, priču o dva američka maršala, Tediju Denijelsu (Leonardo Dikaprio) i Čaku Olu (Mark Rufalo), koji su pozvani na udaljeno i pusto ostrvo nedaleko od obale Masačusetsa, kako bi istražili misteriozan nestanak žene-ubice iz bolnice za lečenje duševno obojelih kriminalaca. **Projekcije u SC - 26. (22.00) i 27. februara (13.30).**

Nekonvencionalna ljubavna priča

Ljubavna drama koja gledaoca upoznaje sa usamljenikom čija strast pokreće njegov život u novim i uzbuđljivim pravcima, *Džin/Gigante* (Urugvaj, Nemačka, Argentina, Holandija, 2009) ujedno postavlja pitanje - kada se zaljubljeni čovek pretvara iz anđela čuvara u progonitelja? Igraju Orasio Kamandulje i Leonor Svarkas. *Džin* je prvi igrani film reditelja Adrijana Binijeza, za koji je napisao i scenario i muziku. **Projekcija u SC - 25. februara (16.30).**

Ceo život je rat

Jedan od najboljih američkih filmova snimljenih prošle godine - *Kako smo preživeli rat/Life During Wartime* (2009) reditelja Toda Solonca, u kome igraju Kiran Hajnds, Širli Henderson, Alison Džejni i Šarlota Rempling - komedija je u kojoj se prijatelji, porodica i ljubavnici bore da pronađu ljubav, praštanje i motivaciju u ratom razorenom svetu. Reditelj govori o jednoj disfunkcionalnoj porodici u kojoj, na jedan čudan način, postoji izvesna mera normalnosti. **Projekcije u SC - 21. (22.00) i 22. februara (13.30).**

Film započet u detinjstvu

Ozbiljan čovek/A Serious Man (SAD, 2009), u kome igraju Adam Arkin i Fred Melamed, priča je iz perspektive mesta koje su braća Koen poznavala dok su odrastali. „Radnja se dešava tokom 1967. u jevrejskoj zajednici u neimenovanom Midvestern predgrađu. Džoe i ja smo, naime, iz Midvesta i to je podsećanje na naše detinjstvo. Milje i čitavo okruženje bilo je velikim delom ono što nas je privuklo ovoj priči. Gde odrastaš jeste deo tvog identiteta, što se ne gubi i pored toga što si duže vreme daleko“, kaže Itan Koen. **Projekcije u SC - 22. (19.00) i 23. februara (11.00).**

U brutalnim zatvorskim uslovima

Prinuden da sazeuva u zatvoru, mladi Arapin gradi svoj karakter i identitet u brutalnim uslovima boreći se protiv suparnika i penjući se na zatvorskoj lestvici. Iako film pun intenzivnih događaja i emocija, *Prorok/A Prophet/Un prophete* (Francuska, 2009) nastajao je spontano i lako. Inspiraciju za ovaj film poznati francuski reditelj Žak Odiyar dobio je prilikom prikazivanja svog prethodnog filma u jednom zatvorskom bioskopu, gde je glavnog glumca upoznao prilikom slučajne zajedničke vožnje automobilom. Uloge Tahar Rahim, Nils Arestrup i Adel Benšerif. **Projekcije u SC - 26. (19.00) i 27. februara (11.00).**

Da li se sećate Vudstoka?

I pored toga što je Vudstok veliki događaj, priča o njemu nije odmah bila pretočena u film. Godine 1970. snimljen je trosatni dokumentarni film koji je osvojio Oskara. Najnovije ostvarenje oskarovca Anga Lija *Taking Woodstock* (SAD, 2009), zasnovano je na memoarima Eliota Tajbera, a glavnu ulogu u ovoj komediji tumači Demetri Martin, kao Eliot, mladić koji je neočekivano odigrao ključnu ulogu u stvaranju Vudstok festivala 1969. godine. Film odlikuje sjajna glumačka ekipa (Imelda Stanton, Henri Gudman...), kao i pesme muzičkih ikona 60-ih, između ostalih The Grateful Dead, The Doors i Jefferson Airplane. **Projekcije u SC - 21. februara (11.00) i 19.00).**

Iz kućnog pritvora

Misteriozno političko ubistvo u okolnostima u kojima se sudaraju terorizam, međunarodna špijunaža i vrh svetske politike, tema je novog filma oskarovca Romana Polanskog - *Pisac iz senke/The Ghost Writer* (SAD, Nemačka, Francuska, V. Britanija, 2009). Nakon pet godina pauze Polanski se vratio sa slojevitim političkim trilerom koji je, sticajem okolnosti, morao da završi iz kućnog pritvora. Uloge Juen Mekgregor, Pirs Brosnan, Kim Katral. **Projekcije u SC - 25. (19.00) i 26. februara (11.00).**

Usamljenost i beznađe

Smešten skoro samo u unutrašnjost jednog tenka, film *Liban/Lebanon/Levanon* (Nemačka, Izrael, Francuska, Liban) govori o 24 sata straha, usamljenosti i beznađa sa kojima se suočava četvoro mladih vojnika. Oni nikako nisu ratni heroji, već samo mladići uplašeni za svoj život. Reditelj prvog izraelskog filma koji je osvojio *Zlatnog lava* Samuel Mazo, i sam učesnik rata u Libanu, 20 godina je skupo hrabrost da napiše scenario za ovaj film. **Projekcije u SC - 21. (19.00) i 22. februara (11.00).**

Ovo (ni)je rimejk

Novi film Vernera Hercoga, prikazan na Venecijanskom festivalu, kriminalistička je drama o kontroverznom odlikovanom policajcu na putu ka propa-

Kako smo preživeli rat

sti. Film *Zli poručnik: Nju Orleans/Bad Lieutenant: Port of Call New Orleans* (SAD, 2009) bavi se licem i naličjem slave i odgovornosti, koristeći univerzalnu priču o pokvarenom policajcu. Mnogi ga smatraju rimejkom Ferarinog filma sa Harvijem Kajtelom u glavnoj ulozi, mada Hercog tvrdi da to nije slučaj i da taj film nije ni gledao. Uloge Nikolas Kejdz, Eva Mendez i Val Kilmer. **Projekcije u SC - 27. (19.00) i 28. februara (11.00).**

Ostali filmovi u programu Horizonti ***

- „Savršen dom/Away We Go“ (SAD, V. Britanija, 2009), režija Sem Mendez, uloge Džon Krasinski, Maja Rudolf, Džef Danijels, Megi Džilenhal. **Projekcija u SC - 21. februara (16.30).**
- „Vukodlak/The Wolfman“ (SAD, V. Britanija, 2009), režija Džo Džonston, uloge Benisio del Toro, Antoni Hopkins, Emili Blant, Hjujo Viving. **Projekcije u SC - 22. (22.00) i 23. februara (13.30).**
- „Braća/Brothers“ (SAD, 2009), režija Džim Seridan, uloge Natali Portman i Tobi Megvijer. **Projekcije u SC - 24. (22.00) i 25. februara (13.30).**
- „Koko Šanel i Igor Stravinski/Coco Chanel & Igor Stravinsky“ (Francuska, 2009), režija Jan Kunen, uloge Ana Muglalis i Meds Mikelsen. **Projekcija u SC - 27. februara (16.30).**
- „Papa Jovana/Pope Joan/Die Päpstin“ (Nemačka, V. Britanija, Italija, Španija, 2009), režija Zenke Vortman, uloge Johana Vokalek, Dejvid Venam i Džon Gudman. **Projekcija u SC - 28. februara (22.00).**
- „Ne osvrći se/Don't Look Back/Ne te retourne pas“ (Francuska, Luksemburg, Belgija, Italija, 2009), režija Marina de Van, uloge Sofi Marso, Monika Beluči i Andrea di Stefan. **Projekcije u SC - 23. (22.00) i 24. februara (13.30).**
- „Nepobedivi/Invictus“ (SAD, 2009), režija Klint Istvud, uloge Morgan Frimen i Met Dejmon. **Projekcije u SC - 27. (19.00) i 28. februara (11.00).**
- „Tražeći Erika/Looking for Erick“ (V. Britanija, Francuska, Italija, Belgija, Španija, 2009), režija Ken Louč, uloge Erik Kantona, Stiv Ivets, Džon Hemšo. **Projekcije u SC - 25. (22.00) i 26. februara (13.30).**
- „Ljudi koji zure u koze/The Men Who Stare at Goats“ (SAD, 2009), režija Grant Heslov, uloge Džordž Kluni, Juan Mekgregor, Kevin Spejsi. **Projekcija u SC - 23. februara (16.30).**
- „Proganjanje/Persecutions/Persecution“ (V. Britanija, Francuska, Italija, Belgija, Španija, 2009), režija Patris Šero, uloge Romen Duri, Šarlot Genzbur. **Projekcije u DKC - 20. februara (16.00) i Kinoteći - 20. februara (20.00).**
- „Buđenje Valhale/Valhalla Rising“ u režiji Nikolasa Vindinga Refna (Danska, V. Britanija, 2009), **SC - 24. februara (16.30)**, 36. odraza Pik Sen Lu/Around A Small Mountain/36 vues du Pic Saint Loup“ Žaka Riveta (Francuska, Italija, 2009), **Kinoteka - 25. februara (20.00) i DKC - 28. februara (20.30)**; „Barja: Kapija vetrova/Baaria“ Duzepea Tornatorea (Italija, 2009), **SC - 23. (19.00) i 24. februara (11.00)**; „Veliki san/The Big Dream/Il grande sogno“

Ostali filmovi u programu Horizonti ***

- „Videokratija/Videocracy“ u režiji Erika Gandinija (Švedska, Danska, V. Britanija, Finska, 2009), **Kinoteka - 21. (20.00) i DKC - 27. februara (16.00)**; „Film je devojka i pištolj/Film is a Girl & a Gun“ Gustava Dojča (Austrija, 2009), **DKC - 24. februara (16.00)**; „Korejska svadbeni kutija/The Korean Wedding Chest/Die Koreanische Hochzeitruhe“ Ulrike Öttinger (J. Koreja, Nemačka, 2009), **DKC - 28. februara (16.00).**

OSTALI PROGRAMI

- Otkrića u Kinoteci, DKC i SC;
- Zimske pomorandže u DKC;
- Program u Kinoteci.

Miloš Paramentić, direktor Direkcije Festa

Beograđani vole Fest - najkraća definicija festivala

Fest ove godine puni 40 godina, ali se zbog izostanka dva njegova izdanja tokom nesretnih 90-ih godina održava 38. put. U sveopštem sivilu, s gradskih bilborda šarena slova reči *Ohrabruje!* kako glasi ovogodišnji slogan Festa, kao da imaju stvarno dejstvo. Nije neobično, jer ne obećavaju ni aromatični ukus kafe uz koji postajete orni za rad, niti šampon od kojeg se iz brinete pretvarate u prirodnu plavušu, niti bilo koji proizvod sa instant rešenjem. Fest, kao i svaki put dosad, poziva na filmsku avanturu i hrabri da se u bioskopskom mraku u nju smelo upuste. Kako je pripremano njeno ovogodišnje izdanje za Danas govori Miloš Paramentić, direktor Direkcije Festa, glavnog operativnog tela ove kulturne filmske manifestacije čiji je osnivač grad Beograd, a pokrovitelj Ministarstvo kulture Republike Srbije.

● **Kako je kriza uticala na Fest?**

- Uticala je ne samo finansijski već i indirektno na različite načine. Do pre četiri meseca, recimo, kada su se pravili završni planovi za dolazak značajnih gostiju, bila je aktuelna priča o gripu, ne samo u Srbiji nego i u svetu. Sama kriza, međutim, nije uticala ni pet odsto na ono što je suština Festa, a to je dobar program. U tom smislu uticaj krize je minimalan. Svega dva (planirana) filma nemamo, jer nije bilo dovoljno novaca. A, da nije bilo ušteđda u poslednje dve godine od prethodnih Festova, odnosno, od para koje su stvorila samo dva faktora - publika, dakle ulaznice, i sponzori, ne znam uopšte kako bi bez toga prošle godine u septembru mogao neko da sprema ovogodišnji Fest.

● **Koje konkretne posledice je kriza imala na sam festival, a šta se uprkos njoj ipak postiglo?**

- Pripreme smo priveli sa minimalnim budžetskim sredstvima. To će značiti i neke posledice, na prvom mestu neće biti ušteđde za narednu godinu, što može biti veliki problem narednog, 39. Festa! Nekih stvari na ovom Festu, takođe, neće biti. Nema, recimo, segmenta *B2B*, koji je uveden pre četiri godine. Ipak, imamo festivalski vodeći deo, takmičarski program *Evropa van Evrope*, ali bez poslovnog skupa, jer je to stvar koja podrazumeva četrdesetak ljudi iz sveta, onda su to nagrade na pićingu koje iznose do tri miliona dinara.

S druge strane, obezbedili smo 40 premijernih filmova koji su, od ukupno 64, kupljeni sredstvima festivala, što znači da nisu dovedeni u saradnji sa distributerima, čiji filmovi nakon Festa nastavljaju da žive u bioskopima. Mislim da se odavno nije desilo da od tih 40 filmova, gotovo polovinu dobijemo besplatno, i to ne po ponudi partnera iz inostranstva nego po selekciji Festa. Višemesečnim kontaktima uspešli smo da dobijemo pravo na njihovo besplatno prikazivanje. Bio je to mukotropan posao.

● **U programu piše da je ovo 38. Fest. S obzirom na to da dva festivala nisu održana, manifestacija zapravo puni 40 godina. Kako ćete to obeležiti?**

- Ovo je 38. Fest, koji je rođen 1971. a ovog januara bio bi njegov 40. rođendan. Nažalost, početkom devedesetih, dva puta nije bio održan. Zato ćemo ga veoma skromno obeležiti, i to u Kinoteci, u onim predvečernjim terminima, kada ćemo, „vrteti“ jedan zanimljiv izbor od 18 filmova koji su dosad

Aleksandra Čuk
OTVARANJE ŠAMPANJICA

otvarali neke od prethodnih 37 festivala. Taj program nazvali smo *Otvarajući šampanjac*. Verujem da će imati publiku, jer je zaista reč o vrhunskim filmovima, poput *Amarkorda*, *Rubljova*, *Meša*, *Apokalipse danas...*

● **Zbog čega slogan „Ohrabruje!“ Kome je to namenjeno?**

- Odbor Festa (Darijan Mihajlović - predsednik, Ljubiša Samardžić, Marin Šimuna, Sandra Perović i M. Paramentić) jednoglasno je doneo odluku za slogan *Ohrabruje!* iz više razloga. Prvi je malopre pomenuti šampanjac,

Obezbedili smo 40 premijernih filmova, od ukupno 64 koliko će ih biti u okviru ovogodišnjeg Festa: Miloš Paramentić
Foto: FoNet

dakle, povratak prvom sloganu Festa - *Hrabri novi svet*, koji je bio i podnaslov Festa, a ne samo slogan. Konkretno, Fest ohrabruje praktično tokom čitavog svog postojanja. On četiri decenije ohrabruje publiku da vidi nešto dobro i da joj bude makar na momente lepše. Fest ohrabruje u finansijskoj krizi i omogućava nekome da za 150 ili 200 dinara vidi dobar film. Fest ohrabruje i domaću kinematografiju, ceo njen kompleks, što mu je u poslednjih pet-šest godina osnovna uloga. Jedan od najvećih uspeha Festa je u tome što je poslednjih godina podignuta bioskopska posećenost. Osnovni cilj je da ljudi ponovo idu u bioskop - i posle Festa. Lično sam srećan što vidim da se poslednjih meseci, konačno, nakon dugogodišnje krize, publika vraća bioskopima u Beogradu i u Srbiji. Fest je imao taj veliki porast broja gledalaca od pre par godina, čime želi da hrabri i redovne bioskope i redovnu publiku tokom godine.

● **Vi ste šest godina na poziciji direktora Direkcije Festa, koja su vaša zapažanja u vezi sa publikom festivala? Da li se menjala njena struktura?**

- Mislim da se struktura publike Festa nikad nije značajno menjala. Šta čini tu strukturu? Na prvom mestu to su ljudi koji iskreno vole dobre filmove, i dolaze iz svih generacija, počev od mladih pa do (naj)starijih Beograđana. Poslednjih godina uživam da uđem u Kulturni centar Beograda, na projekcije oko ponoći, gde mladi ljudi sede u sali koja je rasprodana i gledaju filmove iz programa *FantAzija* ili *Činjenice i slagalice*. Već je uhodano to da se pre podne, na matineu Festa, Sava centar može videti prepun mladih ljudi. Jednostavno, Beograđani vole Fest i to je, po meni, najkraća definicija ovog festivala.

ALEKSEJ BALABANOV: Život talentovanog čoveka ide nizbrdo sve dok ne dodirne dno

Reditelj Aleksej Balabanov, čiji film *Morfijum/Morfia* (Rusija, 2009) otvara 38. Fest (u okviru programa *Horizonti*), stekao je širu svetsku popularnost svojim „tvrdim“ akcionim filmovima o ruskoj mafiji. Danas je jedan od najvećih svetskih autora svoje generacije, a *Morfijum* mu je 11. igrani film. Laureat je više nagrada na festivalima u Torontu, Sočiju, Kotbusu, Istanbulu, Roterdamu, Montrealu - za svoje prethodne filmove *Rat*, *Brat 1*, *Brat 2*, *Kargo 200*...

Morfijum je snažan i okrutan film, zasnovan na priči Mihaila Bulgakova *Beleške mladog lekara*. Bulgakov je, pre nego što je postao uvaženi pisac, bio seoski doktor, i mnogo toga opisanog u knjizi je i sam iskusio, uključujući i tešku zavisnost od morfijuma. Srećom, doktori i njemu bliske osobe u njegovom rodnom Kijevu, uspeali su na vreme da mu pomognu da se odvikne od zavisnosti. Nakon ozdravljenja Bulgakov se posvećuje pisanju (*Belogardejci*, *Majstor* i *Margarita*, ali i *Morfijum* - autobiografska hronika o laganoj destrukciji). Scenarista filma, nesretno preminuli sineasta Sergej Bodrov mlađi, kombinovao je priču *Morfijum* i *Beleške mladog lekara* i napisao scenario u čijem je centru mladi doktor Poliakov koji odlazi da radi u bolnici u provincijskom gradu.

● **Na koji način umetnik uspeva da razume kako izgleda biti zavisnik i kako tačno artikuliše ta osećanja i iskustva u filmu?**

- Na razne načine. Glavna stvar su sopstvena iskustva. Hteo sam da napravim film o briljantnom čoveku, čiji život kreće nizbrdo.

● **Napravili ste film o doktoru i njegov rad ste predstavili veoma realistično. Kako ste to uspeali?**

- Snimali smo pravog hirurga. Porađao je bebu, izveo je amputaciju i traheotomiju. Gledalac na filmskom platnu gleda ruke pravog doktora. A Leonida Bičevina, koji igra glavnu ulogu, gledate u krupnom planu. Davanje injekcija u filmu je takođe

pravo, s tim što nismo koristili morfijum. Imali smo stručnog konsultanta na snimanju koji je kontrolisao situaciju. Koristili smo prave hirurške instrumente i dezinfikovali ih na način na koji se to zaista radi. U filmu smo

Ljudi su oduvek gledali i uvek će gledati filmove o banditima

(Aleksej Balabanov)

PROGRAM FANTAZIJA

Suočavanje sa kompleksnim željama

Reditelj Briljante Mendoza karijeru je započeo kao dizajner produkcije na igranim filmovima, televiziji, pozorištu i u marketingu televizije... O filmu *Iskasapljenja/The Execution P/Kinatay* (Francuska, Filipini, 2009), u kome igraju Húlio Dijaz i Marija Izabel Lopez, Mendoza kaže da više nego ijedan drugi dosad nosi važnu poruku koju kao reditelj želi da pošalje. Treba biti zadovoljan „malim“, jednostavnim životom, ili spreman za suočavanje sa posledicama koje nose kompleksne želje. Ispunjenje tih želja, kaže reditelj, može doneti varljivo ispunjenje u kome se krije klopka. **Projekcije u DKC - 20. (23.00) i 24. februara (13.30).**

Ostali filmovi u programu Fantazija ***

„Lutka na naduvavanje/Air Doll/Kuki Ningyo“ Hirokazua Korede (Japan, 2009), **DKC - 23. (23.00) i Kinoteka - 24. februara (20.00)**; „Delhi 6/Dilli 6“ Rakejša Omprakaša Mehre (Indija, 2009), **DKC - 24. februara (23.00)**; „Ramšand Pakistani/Ramchand Pakistani“ Mehrina Džabara (Pakistan, 2009), **DKC - 26. februara (23.00)**; „Čengdu, volim te/Chengdu, I Love You/Chengdu, wo ai ni“ Dijena Cuija (Kina, 2009), **DKC - 25. februara (23.00)**; „Dev D“ Anuraga Kašjapa (Indija, 2009), **DKC - 21. (23.00) i Kinoteka - 22. februara (20.00)**; „Gulal/Gulaal“ A. Kašjapa (Indija, 2009), **DKC - 22. (23.00) i Kinoteka - 23. februara (20.00)**; „Osveta/Vengeance/Fu chou“ Džonija Toa (Honkong, Francuska, 2009), **DKC - 27. februara (23.00).**

Posebno izdanje lista **Danas**

Urednik **Dragan Stošić**

Tekstovi o filmovima **Dragan Jovičević**

Prelom **Zoran Spahić**

upotrebljavali iglu specijalno napravljenu za nas, koja se uvlači i pri ubodu ona automatski nestaje. Ali kad god je koža u kadru, injekcija je prava.

● **Šta ste hteli da kažete ovim filmom?**

- Ne pokušavam da učim ljude, da ih stavim na pravi put. Govorim im šta vidim i šta znam, ali ne verujem nikome i ničemu. Niti je *Morfijum* o drogama, niti sam imao nameru da film bude kampanja protiv droge. Mislim da je najbolje da svaki gledalac dođe do svog zaključka. Bulgakov je napisao autobiografsku knjigu, „skinuo se sa igle“ na vreme i spasao. Ali to je redak slučaj. Kraj ovog filma je mnogo realističniji: život talentovanog čoveka ide nizbrdo sve dok ne dodirne dno. A to se često događa u životu. I ne samo zbog droge. Mnogo je iskušenja oko nas. Lično, ne znam kako im se odupreti i ne mogu ponuditi odgovor na ovakva pitanja. Uradio sam svoje snimivši film. A vi idite i pogledajte ga. **Projekcije u Sava centru - 19. (19.00) i 20. februara (11.00), u Dvorani kulturnog centra - 20. (13.30) i 28. februara (23.00).**

Priredio **D. Jovičević**

ОСНИВАЧ

**СВОЈОЈ ВЕРНОЈ ПУБЛИЦИ,
ПАРТНЕРИМА И СПОНЗОРИМА**

НАФТНА ИНДУСТРИЈА СРБИЈЕ

